

joj je blizak ili od nje udaljen. Nema razloga da za hrvatski književni jezik vrijede drukčija pravila nego za sve druge književne jezike.

Božidar Finka

## KAKO DA PIŠEMO NAZIVE NOGOMETNIH KLUBOVA?

Jedan prvoligaški klub pita treba li nazive klubova pisati s navodnicima ili bez njih:

*U svakodnevnoj praksi (na pismima, dneвноj i sportskoj štampi i sl.) nalazimo da se nazivi nogometnih klubova pišu s navodnicima, ali i bez njih.*

*U pravopisu hrvatskosrpskog jezika (izdanje 1960. godine), na str. 92, našli smo da su nazivi nekih klubova napisani s navodnicima (»Budućnost« i »Dinamo«).*

*Zeleći u svemu respektirati i pravilno primjenjivati pravila interpunkcije umoljavamo da budete ljubazni da nam javite što je pravilno: da li naziv našeg kluba (i drugih) treba pisati s navodnicima ili bez njih.*

Po pravilima novosadskoga pravopisa dobro je i s navodnicima i bez njih jer se o tome govori u dva pravila koja glase:

*Među navodnike meću se i naslovi knjiga, nazivi časopisa, društava, ustanova, hotela i sl. To se čini osobito onda kada oni nose ime koje znači što drugo... (t. 192. d).*

*Ipak, navodnike nije potrebno stavljati ako su tuđe riječi ili naslovi knjiga i časopisa dobro poznati ili označeni na koji drugi način... (t. 193).*

Prvo je pravilo osvijetljeno primjerom:

*Igrali su »Budućnost« i »Dinamo«.*

U drugom pravilu takvih primjera nema, a i opseg naziva je sužen na naslove knjiga i časopisa. Međutim to je navedeno po školskom izdanju novosadskoga pravopisa. U ve-

likom pravopisu na str. 113. to je preciznije jer su oba pravila pod jednom točkom, a u drugom se kaže:

*Ali kada se tačno zna ili se nečim drugim označi na šta se odnosi dotični naziv, onda navodnike nije potrebno stavljati.*

Odatle jasno proizlazi da se nazivi nogometnih klubova mogu pisati na dva načina: s navodnicima ili bez njih. A to mnoge zapravo i navodi u nedoumicu jer bi željeli čuti: ili jedno ili drugo, a ne da moraju birati: sad jedno, sad drugo. No dvojno je rješenje potrebno s ova dva razloga:

— kad bi postojalo pravilo da se takvi nazivi moraju pisati samo s navodnicima, neki bi nam tekstovi bili puni navodnika, a to bi kvarilo lijepu sliku pisanoga teksta bez prave potrebe kad je i bez navodnika jasno o čemu je riječ, kad je dovoljno veliko slovo, kosa slova i sl.;

— kad bi pravilo tražilo da se takvi nazivi pišu samo bez navodnika, onda katkada ne bi bilo jasno o čemu je riječ.

To praktički znači da nazive nogometnih klubova treba pisati s navodnicima kad nije dovoljno veliko slovo, kad je npr. na početku rečenice, samo, bez oznake *nogometni klub*, *NK* i sl., a bez navodnika kad su uz njega te oznake, kad nije na početku rečenice pa veliko slovo jasno pokazuje da je *Hajduk*, *Dinamo*, *Budućnost...*, a nije *hajduk*, *dinamo*, *budućnost...*, dakle kad je kontekst tako jasno određen da svatko odmah misli na pojam što ga označuje naziv, a ne opća imenica. Tako je jasno da se u sportskim rubrikama, tabelama nogometnih natjecanja i sl. govori o *Hajduku*, *Dinamu*, *Budućnosti* i da navodnici nisu potrebni.

Prava jezična kultura i jest u tome da se izrazna sredstva ne upotrebljavaju mehanički, nego svjesno prema potrebi da izraz bude jasan i jednoznačan, ali da ne bude pretrpan ničim što nije potrebno.

Stjepan Babić